

„Pihennek” a Súgólányok

Pihenőnapon „pihenőnapról” írni

A személyimben éppen átíródott a címem Zentáról Szabadkára (bár igazából kanizsai és felsőhegyi vagyok), az eszem pedig csak Magyarcsernyén jár. Pontosan ezen héten sokat gondolkodom Magyarcsernyre, meg Bánátra, a falvakra, meg a színhátszókra, hiszen a hétvégén teljesen megtelt a szívem és az agyam – sőt, szerintem az eddigi képességeimet is túlszárnyaltam gépelés és nem alvás terén – a csernyei XXI. Amatőr Találkozón.

A gyakorlati laccímváltás óta talán az egyik legnehezebb napjaimat éltem meg múlt héten – persze kell nekem mindent elvállalni (eddig tartott a panaszkodás) – és már alig vártam, hogy szombat délelőtt Csernyére érjek. Bár tudtam, hogy irtózatossá váló munka vár rám, azt is tudtam, hogy fel fogok töltődni ott. Fel is töltődtem pillanatok alatt, aztán le is merültem kellőképpen, de csak akkorra, amikor már megengedett volt. Kiderült, hogy tudok produktív lenni

másfél óra alvás után is, csak kicsit szédülve. Az „vigasztalt”, hogy majd a szünetben kipihenem magam. (Egyébként most mondom, hogy kiváló vagyok önsajnálát terén – semmi bajom nem volt.) Hát nem pihentem, mert a Súgó nem állt meg, a Súgó nem pihent, kedves Barátaim! *Munka után, estefelé* mi újra a zsűri hangjával aludtunk el, számítógéppel az ujjaink alatt. Újranéztük a fotókat, újraelőttük az előadásokat – engem például a hangos felnevetés is megkerült néha. (Mondom én, hogy semmi baj, sőt, többet dolgozom, mint valaha!)

És már alig várom, hogy megint Csernye legyen az útirány, hogy a végtelennek tartó többi út felé kanyarodjak, színházat lássak és állva tapsoló közönséget, gyerekeket, akik a Súgóért kopogtatnak, fiatalokat, akik pálinkával kocintanak a napsütésben az előadás után, várom a rengeteg kávét, várom a nagy, közös, szervezői-szerkesztői szállást is (bármennyire nem tudtam aludni a mélyen szuszogó barátoktól) a vadkanfejjel a szekrényben, a nemalvást, és a zsűri duruzsolását a fülembé, amit papírra vehetek.

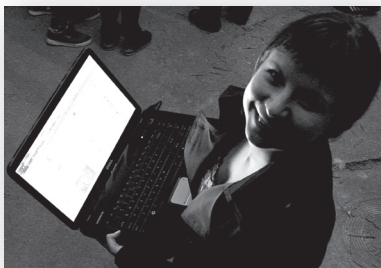
Kellett ez a három nap, letisztulnak a látottak a fejemben. Feltöltődök vagy nem, az már kiderült, hogy ha van munka, akkor mi csináljuk, még csukott szemmel is.

Kovács V. Sára

„Pihenőnapon” a nem pihenőnapról írni

Reggel. Három óra alvás. Kelj fel, mosd meg a fogad, esetleg tusolj le, hogy felébredj! Menj le a lépcsőn laptoptal a kezdedben, kérj egy kávét, vicceskedj a pincérrel, kapcsold be a géped, és kezdjetelek el tördelni Bálint Tibivel, a tördelő gyöngyével (tényleg)!

Közben érkezzenek a többiek! A zsűri, a sajtósok, a szervezők. Karikás szemek, virsli és tojás mustárral reggelire. Aztán kávé. Meg még egy kis kávé, és még egy kicsi, hogy hajnal kettő és négy között is fogjon még az agy. Mert nem fizikailag fáradsz ki, hanem agyilag a rengeteg információtól és koncentrációtól. De szereted ezt. Még akkor is, ha a végére fizikailag merülsz ki a sok agyalástól. Szóval ott tartottam, hogy reggeli. Reggeli közben még azért figyelj, hogyan halad a tördelés! Utána ülj autóba, menj el a szerkesztőségnek kiállított helyiségbe, nyomtass, pakolj, hogy végre elérkezzen az idő, amikor a kezébe adhatod a nézőnek a végterméket. Azt, amiért küszködtél, amiért nem aludtál. Hogy nyoma maradjon annak, hogy ez volt. S amikor azt látod és hallod, hogy keresik a lapot, s elfogy időnap előtt, akkor kicsit elke-

nődsz, hogy miért nincs több, de elégedett is leszel, hogy ezek szerint valamit jól csináltok. Mert szívesen olvassák. Késő délelőtt, kora délutánnál tartunk. Indulj el a következő előadásra! Ne vedd szét magad, gondolkodj el egy-egy mélyeszántó monológ hallatán, szörnyülködj pozitívan

a színpadon látható csapatmunkán! Aztán ülj be fényképezőgéppel, diktafonnal és laptoptal a zsűri értékelésére azért, hogy másnap is elégedett lehess és elégedettek lehessenek veled! Utána fogd a fülhallgatód és gépelj, mint egy tasztatúrát eszeveszetten csapkodó macska, szerkessz, kérj meg három embert, hogy aztán egy elvállalja, hogy átnézi, amit csináltál, mert arra már nem maradt se energiád, se koncentráció, hogy hiábtlanul csinálj mindent. Legvégül pedig, amikor elvileg szabadnapod van, törd az agyad Csernyén, a Találkozón, írd meg a Besúgót, mert meg akarsz sugni, hogyan is készül a Súgó. Tudod mit? Tarts velünk! Mert mi, két barátónk ezt csináljuk. Ezt csináljuk, mert valljuk be, élvezzük.

Kiss Anita

„MINDEN EMBER SZABAD ÉS EGYENLŐ MÉLTÓSÁGÁBAN ÉS JOGAIBAN”

A magyarkanizsai Fény-Bárka társulat vezetőjének gondolatai

...érzések és gondolatok kavarnak bennem azokról az embertársainkról, akiket folyamatosan változó meghatározások, címkék által próbálnak besorolni: sérült, fogyatékos, mássággal élő vagy különleges bánásmódot igénylő... kategóriákba. Próbálkozások, hiszen talán lehetetlen a megfelelő kifejezést megtalálni... meg nem is múlik rajta semmi...

Sérülhetek egy balesetben... fogyatékos-e az, ha valakinek nincs tiszta énekhangja... mások vagyunk, mert mindannyian különbözünk egymástól... különleges bánásmódot is gyakran igényelünk mindannyian...

„Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kimondja: minden ember szabad és egyenlő méltóságában és jogaiban.” (Madridi Nyilatkozat 2005) Ebben az idézetben számomra egy szó van, ami az előző próbálkozások mindegyikében vélt hiányosságot sejteti: a méltóság. Úgy hiszem, mindannyian a személyes találkozásaink alkalmával ezzel küzdünk... megtalálni, felismerni, kifejezni a méltóságot.

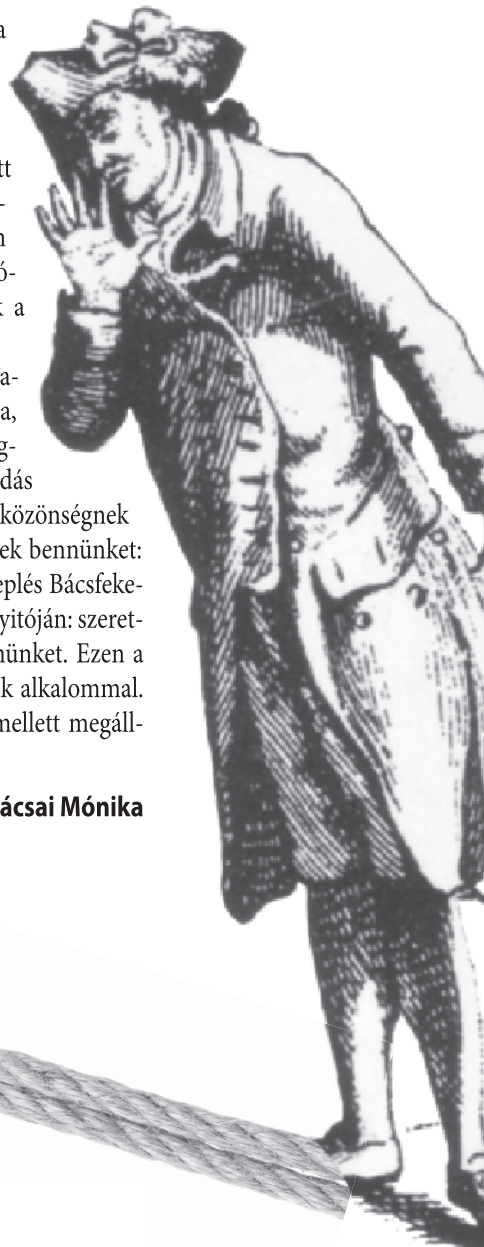
Magyarkanizsán 2002 óta kezdetben civil szerveződésként, ma már intézményes keretek között 53 védencel vagyunk kapcsolatban községünkben megszámolhatatlan segítővel. Sajnos nem tudom kitől származik az idézet, de az elmúlt évtizedek tevékenységét foglalja össze: „A mássággal élő ember a sokszínű emberi létezés egy lehetséges formáját képviseli, és emberi mivoltának megvalósulásához, kiteljesedéséhez fokozott társadalmi segítségre van szükség.”

Az önmegvalósításra érzett szükségletük, talán még kifejezettebben jelen van, mint az „egészséges” embertársaikban. Mi „átlag” emberek minden képességünk, lehetőségeink birtokában gyakran elpocsékoljuk időnket, tehetségünket, míg a fogyatékkal élők többnyire a teljesítőképességük felső határát elérve élnek. Mindenkori célunk, hogy védenceinknek lehetőségük legyen pozitív tapasztalatokat gyűjteni önmagukról, embertársaikról. A teljesség igénye nélkül néhány tevékenység, amelyben védenceinkkel együtt gyakoroljuk a méltóságteljes létezést: gölöncsér műhely, gombatermesztés, zenekar, szavalóverseny, kulináris feladatok, futóverseny, drámajáték, színjáték.

A világot jelentő deszkák valójában a világot jelenthetik. A mintha birodalomban kipróbálni, megélni, adni és kapni, kiteljesedni önmagunkban, felfedezni egy érzést, kifigyelni honnan jött és merre tart, megmutatni, vállalni a pillanatot, találkozni és minden találkozásban figyelni az embert méltóságban – méltósággal. Ezt adjuk egymásnak, ezt adjuk a közönségnek!

Talán egy évtizede kezdődött: gyakorlatok kapcsolatteremtésre, kapcsolattartásra, tükrőjáték, térkitöltés, vers képeinek megjelenítése, játék a ruhaanyagokkal, előadás szövegtanulással. Kezdetben annak a közönségnek mutattuk meg magunkat, akik jól ismertek bennünket: szülőknak, segítőknek. Majd vendégszereplés Bácsfeke-tehegyen a Záporka szavalóverseny megnyitóján: szereték amit mutattunk és ez bátorított bennünket. Ezen a Találkózón is itt vagyunk, most harmadik alkalommal. Hoztunk magunkból egy darabot, ami mellett megállhatunk... méltósággal.

Mácsai Mónika

Egy „házigazda” gondolatai

ÁPRILIS 8., PÉNTEK

Idegesen ébredtem. Nem tudtam, hogy várom-e azt, hogy 17.30 legyen, vagy azt szeretném, ha soha nem jönne el. Végül is eljött. Megtörtént a kiállítás megnyitó, aminek az elején úgy reszkettem, hogy majd' kiesett a szöveg a kezemből. De a végére belejöttem, és azt mondják, egészen jól sikerült. Ettől egy kis bátorságot kaptam, és már nem féltem annyira a 18.30-as fellépéstől, ami egyben a bemutatónk is volt. Vége lett annak is, nem sültünk be. Mert minden színésznek, még az amatőrnek is az a rémálma, hogy leblokkol...

ÁPRILIS 9., SZOMBAT

Elérkezett a második nap, ami már sokkal könnyebb volt. Csak és kizárólag arra kellett összpontosítani, hogy az ideérkező csapatok, a zsűri és a többi résztvevő jól érezze magát nálunk, jó házigazdák legyünk. Mind a négy előadást sikerült megnéznem. Nagyon tetszettek. Mind egyiknek megvolt a maga varázsa.

ÁPRILIS 10., VASÁRNAP

Már reggel 9-kor a Művelődési Egyesületben (miféleképp Kultúr) kellett lenni. Félttem, hogy elalszom, nem érek oda időben. Igen fárasztó két napon voltam túl. De felébredtem, odaértem. Megnéztük az első előadást, ami nagyon tetszett és remekül éreztem magam, attól függetlenül, hogy gyerekeknek szólt. Még négy előadás várt ránk, vagyis három hozzánk érkező csoport. Közben a „nagyfiam” is készült vissza Tóthfalura, mert ott jár iskolába és fociakadémiára. Reggel mecsre ment – ahogy mi mondjuk vidékre –, míg a „kicsi” itthon játszott. Egyiket sem tudtam megnézni. Ez még nem is lett volna baj. Jöttek a csoportok, előadásokat néztem, beszélgettem és közben igyekeztem, hogy minden a helyén legyen, mindenkit kiszolgáljunk, mindent megkapjanak, amire szükségük van. Délután 4 körül

odajött a nagyfiam és megkérdezte: Anya, tudod milyen nap van ma? Azt feleltem: Nem. Megköszönte, és abban a pillanatban eszembe jutott, hogy április 10-e a névnapja. Összeomlottam. Elvonultam, sírtam. Addigra Ő hazament és elkészült, mert 6-kor indult a busz Tóthfalura. Mire visszajött, összeszedtem magam, bocsánatot kértem tőle, még ajándékot is szereztem és felköszöntöttem. Bepótoljuk, megígértem. Így is lesz. Elment és én megint előadásokat néztem. Vége lett a vasárnapnak is. Hullafáradtan, de feltöltődve tértem haza.

Feltöltődtem, mert ugye azért jár az ember a színházba, hogy megnyugodjon, lelkileg feltöltődjön.

Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem fáradtam ki. Szörnyen fáradt voltam, de van a Kultúrban egy remek csapat, akik, ha bármilyen probléma is adódik, mindent megoldanak, és az, hogy van kire támaszkodni, nagy segítség.

Jól jött ez a három nap szünet. Fújok egy nagyot, lazítok és minden kezdődhet előlről. Pöröghetünk újra ezerrel. Színházba járhatunk, egész nap előadásokat nézhetünk.

Megemelem a kalapom az előző 20 házigazda előtt. Tíz napot egyfolytában ilyen tempóban... Nem tudom, hogy nekem ment volna-e. Jó ötlet volt ez a két hétevége.

ÁPRILIS 11., HÉTFŐ

Ma ismét korán keltem. A „kicsit” iskolába indítottam, és... Nem történik semmi, nem kell a Kultúrba menni. Ma nem jön senki. Szomorú vagyok. Nem lesznek előadások, nem lesz pörgés...

Már nagyon várom a csütörtököt, csak azt nem tudom, mi lesz a jövő hétfőn? Akkor megmarad az üresség, mert akkor vége lesz a Találkozóznak.

Bobán Edit

2016. április 11.

Merjünk felszabadulni a színpadon!

*A Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület,
Hébe-Hóba ifjúsági színjátszó csoport előadásának zsűrizése*

Muzslán nagy múltja van az amatőr színjátszásnak, és mindig örülünk, amikor egy helységekből új csapat érkezik a Találkozóra. Ez a fiatal csapat tavaly indult el ebben a felállításban, az idén már új tagok is csatlakoztak hozzájuk, ami azt jelenti, hogy van utánpótlás Muzslán. A csapat nagy tájolást tervez a környék falvaiba a most bemutatott zenés mesejátékkal.

A lányok nem nagyon hagyták szóhoz jutni **Perényi Balázst**. Egymás szavába vágva, egymást kiegészítve beszéltek a darabról: kosztümről, sminkről, zenéről, játékról, táncról. Balázs csak helyeselt, majd amikor rá került a sor, ismételni és megerősíteni tudta a zsűri női tagjait.

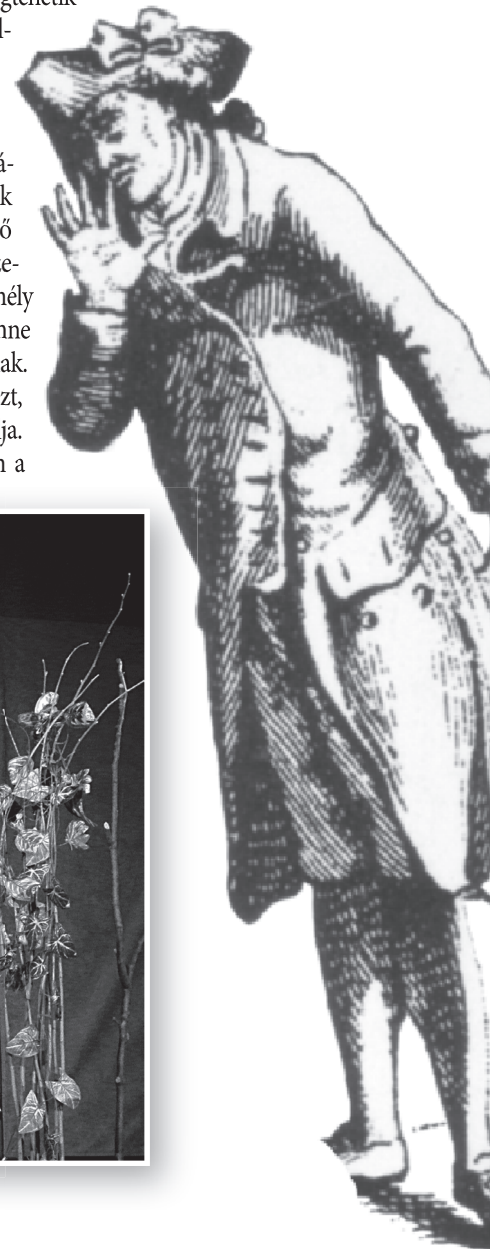
Az értékelést **Krizsán Szilvia** kezdte, aki elsősorban a kreatív kosztümöket (jelmez: **Bicók Ildikó**) emelte ki. Beszélt szinte az összes szereplő jelmezéről, a boszorkányról (Dorka: **Magyar Szimóna**), a nyusziról (Hiúz Grent: **Bicók Tímea**), a két cicáról (Vica: **Rapos Emma**, Maca: **Horvát Mónika**), a puli és béka jelmezről is (Pali és Béla: **Kelemen Dávid**), de természetesen az „emberlányokat” (Janka: **Mák Andrea**, Juli: **Sziveri Leóna**) sem felejtette el. A kosztümökkel és a festett arccal egy jó fajta gyerekzsűrt juttattak eszébe. Megjegyezte, hogy nagyon jó ötlet az arcfestés, hiszen ezekben a helyzetekben másképp játszik a színész, a kimázolt arcra pedig kihangsúlyozódik.

Az ének „problematikáját” is körbejárta az Újvidéki Színház színésznője. Elmondása szerint még a profiknál is rendkívül nehéz, ha élőben énekelnek. Az amatőröknél ő úgy szokta megoldani, hogy előre felveszik az anyagot. Itt

jól működött a ráének, mert kihangsúlyozás nélkül is jól hallottuk és értettük a szöveget.

A rendező úrtól (**Kósa Zoltán**) megtudhattuk, hogy a zenét a muzslai **Atlantisz együttes** írta a szövegekre. Mivel kisebbeknek készült a darab ezért sok helyen meghúzták a dalok szövegét, hogy ne váljon unalmassá a gyerekek számára az előadás. Szilvia arra bízta ezzel kapcsolatban a csapatot, hogy merjenek többet mozogni a színpadon, élvezzék jobban a zenét, amikor énekelnek és táncolnak. Dícsérte a színészek mozgását, de elmondása szerint még jobban is felszabadulhatnak és „megőrülhetnek” a színpadon.

Az átdíszletezésről is szó esett. Mindhárom zsűritag egyetértett abban, hogy nem szerencsés, ha egy civil személy pakolja át a díszletet, nyugodtan megtehetik ezt a cicák, játékosan. Hiszen ők megcsinálják a központi részt, majd állnak és várják, hogy a „segítő” befejezze a többi. **G. Erdélyi Hermina** felhívta a figyelmet arra, hogy ez inkább egy jó lehetőséget kínál a játékra, hiszen a cicák könnyen átrendezhetik a díszletet pusztán játékból, hiszen ha a néző már benne van a mesében, akkor nem szerencsés onnan „kirántani” őt egy civil személy bevonásával. **Szilvia** szerint is akkor lenne kompaktabb az egész, ha a cicák pakolnának. **Hermina** ahhoz a játékhoz hasonlította ezt, amikor az egyik cicca a boszi ruháját piszkálja. Ugyanaz a játékoság volt fellelhető abban a

jelenetben, amit megtehettek volna az átpakolásnál.

Szilvia itt hiányolta a boszorkány reakcióját, szerinte így ez a cica saját produkciója lett.

Hermína észrevette ugyan a boszi reakcióját és azt is elmagyarázta, hogy miért kerülhette el ez **Szilvia** figyelmét. Mivel a reakció egy befelé fordulással történt meg, így ezt sokan nem vették észre. Bármiféle fordulás van a színpadon, azt kifelé, a néző kell felé megtenni – hangsúlyozta **Szilvia**. Bármennyire is mesetérsegesen hat ez, így működik a színpadon.

Hermína is nagyon szerette a mesét, a mesés képi világ őt is elragadta. Megjegyezte, hogy szerinte a körülötte ülő gyerekek is élvezték, ez feltűnt neki a reakciókból. Ő is a jelmez és a sminket dicsérte, és a fényváltások jó helyét és hangulatát is kiemelte. Hasonlóképpen a zsűri másik tagjához, ő is a zenés részekre tért rá. Szerinte is jobban fel lehetne a dalbetéteket pörgetni, akár a közönséget, a gyerekeket is be lehetne vonni. Mivel a játék kifelé történik, így könnyen el lehetne érni, hogy a gyerekek tapsoljanak és együtt éljenek a zenével.

Hermína gazdagítaná a koreográfiákat, betenne még több elemet, **Szilvia** szerint is bulisabb lenne úgy. Kiemelték, hogy főleg akkor lenne ez jó, amikor ismétlődnek a dalok, így dinamikusabb lehetne és könnyebben mennének vele a gyerekek. **Szilvia** nem feltétlenül koreográfiát értett ez alatt, inkább az élvezetet, ami a néző számára már koreográfiaként hat, de a színész mégsem zavarodik bele. Az interakciót hiányolták kicsit.

Zoltán, a rendező kiemelte, hogy a körülmények nem engedték most azt, hogy a gyerekeket bevonják, táncoljanak velük, **Szilvia** szerint ezt bárhol meg lehet tenni, az állatok leugorhatnak a színpadról, táncolhatnak a nézőkkel.

Az evéssel kapcsolatban is felsejlett pár ötlet a két színésznőben. Megjegyezték, hogy a körülöttük ülő gyerekek nagyon jókat kuncogtak a hangos és nyammogó evésen, ezt lehetne még fokozni, és figyelni is arra, hogy ha egy helyütt megjelenik, akkor tudatosan vigye is végig a „nyammogás” az előadást. Megjegyezték, hogy nem szükséges elrejtteni az evést, nincs szükség arra, hogy hátalt egyenek a szereplők, mert a gyerekek is tisztában vannak azzal, hogy mű ételről van szó. **Szilvia** szerint még többet is lehetne beletenni az előadásba a hangutánzásból, ezzel színesíteni azt, amire **Hermína** is a két cicalány nyávogó megszólalását dicsérte, amiből szerinte is lehetne még több. **Szilvia** is egyezett ezzel, nem a hiányérzet miatt, hanem mert annyira jó volt, hogy az előadás elbirt volna még többet belőle.

Erre már mindenki **Balázs** felé fordult, aki csak bólogtatt tovább. A nagy csöndben kuncogás vette kezdetét, **Balázs** is elnevetett egy „egyezeket”. Végre szóra bírtuk, amire annyit mondott, hogy ő is az átdíszletezésről beszélt volna, a játékosságról, a zene örömről, hogy milyen szépen énekelnek. Csodálkozott azon, hogy nincsenek kihangsúlyozva és mégis érthető a szöveg, mert az alapra énekelni mikroport nélkül sokszor érthetlenné teszi a szöveget, de itt jól működött. Megjegyezte, hogy vigyázni kell azonban azzal, hogy ne használják az elhúzott, lassú, versmondós beszédet, inkább a természetes beszédhez vigyék közelebb a megszólalásokat. A lelassított, kitartott beszéd nem kifejező eszköz. Természetesen nem vonatkozott ez a cicákra, hiszen az ő karakterüket pont erősíti a nyávogó beszéd.

A csapat hazavihette azt a tanulságot, hogy lehet és szabad is bátran, feloldódva létezni a színpadon.

Várjuk jövőre is a muzsilaikat!

Kovács V. Sára

Az ember nehezen viseli, ha ostobának bizonyul

*A szabadkai Fabula Rasa Színházi Társaság
Cyber Cyrano című előadásának zsűrizése*

Mire képes az internet? Mire képes egy, az internet világában élő lány, akinek valóságos kapcsolatai a kamaszkorban tönkremennek? – ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kaptunk választ a Fabulások előadásán, vagy épp tettünk fel ezeknek köszönhetően újabbakat. A Fabula Rasa értékelésén Krizsán Szilvia és Perényi Balázs vitték a prímet. Sportszerűségből maradt háttérben Greguss Erdélyi Hermina, ugyanis férje rendezte a szabadkai előadást. Természetesen azért ő sem hagyta szó nélkül az értékelést.

Mikor pirul el az ember? Amikor elszégyelli magát, ha rajtakapják valamin. Lehet-e a pirulás szándékos? Vajon a *Cyber Cyrano*ban szándékos volt Bodnár Lonetta vörösödése, vagy egyébként is természetes pirossága ez arcának? – tette fel a kérdéseket a zsűrizés elején **Krizsán Szilvia**. Talán lényegtelen is a szándékosság kérdése, mert ha szándékos volt, ha nem, megteremtette az illúziót ez a fajta megmutatása a tettenértségeknek.

Perényi Balázs elsősorban a videóanyagokat emelte ki, melyet **Baráth Attila** színművész készített. Másodsorban kitért az izgalmas szereposztásra, hiszen elmondása szerint félig-meddig ellenszereposztással dolgozott a rendező. Egy előadás színpadra alkalmazásánál nem szabad csak egy olvasatot, a sajátunkat figyelembe venni, hanem magából az előadásból kell kiindulni. Ez az előadás remekül működik még úgy is, hogy más dinamikákat hív elő az ellenszereposztás miatt. De mi is az ellenszereposztás? Lonetta már a darab elején sem tud lúzer lenni, már a megjelenése sem ezt sugallja, holott a szöveg szerint Zsuzsi karaktere ezt várná el, hiszen a szöveggönyvben van egy személy, aki perem-

re szorul, akit bántanak, és a Cyber-térben lesz Cyrano, ott győzedelmeskedik, ami azért eléggé hátborzongató dolog. Ugyanakkor amikor Lonettát a démon mozgatja és az a domináns, akkor jól működnek a jelenetek. Ő nem az a fajta ember, aki, ha szociometriai felmérést végeznénk, akkor lelégná a lapról, mert annyira nincsenek kapcsolatai. A darabban megjelenő Zsuzsi erős, domináns, határozott jeleket ad már az elején. Nagyon jól működő jelenet volt a Mariónett-monológ, emlékezetes volt a vége, amikor alulról volt megvilágítva az arc, mely démoni hangulatot adott neki, ráadásul hátul van még egy arc, s ezáltal megkettőződik a személyisége. Ugyanakkor erősebb és drámaibb, ha még jobban megteremtik, exponálják a történet eleji megalázást. Erre kevés írói utalás történik. A kamaszkori traumák többsége ilyenfajta elfordulás, mely a darab elején is megjelenik: aki addig mellettem volt, az most ellenem van. Ezt a kamasz úgy éli meg, hogy összeomlik egy világ benne és körülötte. Merni kell nem rokonszenvesnek lenni, ez bátorságpróba. Érdekes volt az osztott figyelem megoldása, de talán lehetett volna több. Lonetta alakításában az volt a jó, ahogyan aprócska iróniával megfogalmazta a nem különösebben okos, rajongásra hajlamos lányt. A darab végén a Zsuzsival való leszámolásnak is megvan a humora, viszont színészilag több lehetősége lett volna a Mátét játszó **Budinčević Krisztiánnak**. Az ember nehezen viseli el, ha ostobának bizonyul.

A megalázás, a fájdalom, a kirekesztettség még lehetne mélyebb, s akkor még nagyobbat ütne, habár így is már van mélysége. Merni kell olyat is megmutatni magunkból, ami még önmagunknak is félelmetes. Az előadás ritmusának nem tesznek túl jót a jelenetváltások, hosszúak az érzések a jelenetbe (otthon kisebb térben játszanak, ez lehet rá a magyarázat).

Krizsán Szilvia újabb kérdéseket tett fel: ha egy ennyire szép lány az, akit eldobnak, akkor ez baj vagy nem baj? Mennyire tudja a néző ezt magáévá tenni? Baj, ha nem egy egyébként szociálisan kirekesztett ember a cyber-térben létező figura? Persze, ha az embernek van három színésze, akkor a szereposztásnál hármójukkal kell gazdálkodni. Jelen esetben adott három normális, szimpatikus ember, és nincs egy antiszociális lény sem. Viszont így érdemes elgondolkodni azon, hogy hol kellene megerősíteni a kirekesztettséget, hogy ne maradjon a nézőben hiányérzet. Érdekes nézőpont viszont az is, hogy egy szép és teljesen normális nőből mitől lesz démon? Szilviában felmerült az is, hogy egy ilyen témájú előadásnál szabad-e úgy kijönni, hogy nem utáljuk meg a főszereplőt, hanem normálisnak tartjuk, amit csinált. Hogy úgy jövünk ki, hogy ez a csaj szimpatikus, és én is ilyen szeretnék lenni. Szabad-e egy pedagógiai szándékkal megírt műben pont azt elnyomni, ami a lényege lenne? Nyilván az is izgalmas, ha három ilyen ember egyszer csak eldémonizálódik. Mitől és mikor fordulhat ki önmagából egy kedves ember? – ezek és hasonló kérdések merültek fel a zsűrizés alatt. Szilvia elmondása szerint annyira a főszereplővel megyünk, és annyira őt tartjuk normálisnak, hogy már szinte popularizáljuk azt, amit képvisel. Ugyanakkor nem biztos, hogy örülnénk annak, ha ezt az előadást látva egy gyerek hazamenne és facebook-profilokat gyártva átverne másokat.

Perényi ennek kapcsán a *III. Richárdot* hozta fel. Ugyan nem más ez, mint a dramaturgia nagy csapdája: mindig annak szurkolsz, akiről szól a történet, mert övé a nézőpont. Például a *III. Richárd*-ban Richárddal méssz, övé a történet még akkor is, miközben egy gyerekgyilkos, melytől nagyobb bűn nincs a világon, mégis neki szurkolsz, mert ő vezet be a történetbe. A színház nem feltétlen morális intézmény.

Sekker szólalt meg Hermina: az előadás pedagógiai szempontból eléri a célját. Megértik a középiskolás diákok ennek az előadásnak a buktatóit, függetlenül attól, hogy a főszereplő egy szerethető karakter. Mégis érzik, s el is kezdik felülbírálni, felismerni a virtuális világ buktatóit. Ezt a gyerekektől, a nézőktől hallotta.

Perényi Balázs szerint színészként érdemes lenne teremteni egy olyan pillanatot, amikor ez a tökéletes manipulátor, mint egy dobozba, bezáródik a saját magányába.

Tasnádi relatív jól megírta ezeket a figurákat. Aki az elején takony, az a végén naiv, lelkesedni tudó lesz, majd a végén megint visszatér, és csak a jogos felháborodás hangját halljuk tőle. Érvényes ez konkrétan Máté szerepére. Máténál még több szenvedéllyel kell gazdálkodni. Nem lehet kispórolni a hevességet, hiszen a néző helyett is ő üvölt, hogy azt, amit Zsuzsa véghez vitt, azt nem szabad emberekkel megcsinálni. Alkattilag, színészként megvan a potenciál erre **Budinčević Krisztiánban**, csak jobban ki kellene használni.

S itt mondta el ennek a titká **Szilvia:** Érzelmileg nagyon ki kell akadni. A kiabálás indulata hiányzik. Hangerő van, de az ordításhoz vezető út, a harag érzése nincs benne. Lehet, hogy nem is az üvöltés, hanem például a suttyogás lenne jó út?

Hermina elmondta még, hogy a szöveg szerint nincs definiálva Máté és Zsuzsi viszonya. Ez a rendezőn múlik, hogy mennyire dolgozza ki. Zsuzsi motivációját a rendező tudja megteremteni, eldönteni. És ha már a viszonyoknál tartunk: a szöveg szerint Heni (**Sábity Anita**) nem is bántja Zsuzsát, inkább Zsuzsi féltékenységből indul ki a konfliktus. És ez így még drámaibbá teszi az előadást.

A zsűri kiemelte, a Marionett-jeleneten kívül a keringőző jelenet is erős volt, valamint az ismétlődésben rejlő humor is remekül ki volt dolgozva.

H. Lódi Andrea azzal zárta az értékelést, hogy kicsit olyan érzése van, mintha felnőtt volna a Fabula Színházszó Grund. Látható, hogy a vezetők, **Greguss Zalán** és **Ralbovszki Csaba** eddig tanították a csoportot, atyáskodtak felettük, és most megadták nekik a teret ahhoz, hogy megmutassák, mit tanultak, mit tudnak. S megtudhattuk azt is, hogy Szilvia azért szeret fiatalokat nézni, mert elképzeleli, hogy ők egyszer a jövődébéli kollégái lesznek. A fiatalokban még ott van a lehetőség, hogy profik lesznek. Érvényes ez nem csak a színészekre, hanem a technikai felelősökre is (ugyanis két középiskolás Fabulás volt a profin teljesítő fény- és hangtechnikus az előadásban).

Kiss Anita

Kupuszinán mindenki énekel

A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Sturcz József Színjátszó csoportja előadásáról

A kupuszini csapatot titokban mindenki úgy hívja, hogy a „vajdasági operettszínház”. Arról ismerjük őket, hogy az előadásaikban mindig élő zene van, és szebbnél szebb és jobbnál jobb hangú lányok. És fiúk. Ez egyben egy nagy teher is lehet számukra, hiszen a közönség igen nagy elvárásokkal ül be az előadásaikra... Most sem csalódtak. Az állva tapsolás elég bizonyíték a bácskeretesi színjátszóknak, hogy jó az, amit, és ahogyan csinálnak. (Én pedig azon gondolkodom, mikor láttam és hallottam utoljára ekkora nézőkből kitörő tapsot...)

A csapatról. **G. Erdélyi Hermina** játszott a Szabadkai Népszínház: Van aki forrón szereticímű előadásában, ahol teljesen más zenéket használtak, ezért előjáróban a zenékre kérdezett rá. A darab rendezője (**Molnár József**) elmondta, hogy kihasználták a darab szabadon hagyott zenei lehetőségeit és egyéni összeállítást csináltak (zenei rendező: **Dienes László mgr**). Hermina már első mondatában gratulált a darabhoz és felhívta a figyelmet arra, hogy a közönség állva tapsolt a végén. Izgalmasnak vélte az előadást, amelyben fantasztikus volt számára a zene és az ének, és az fogalmazódott meg benne, hogy mennyire dinamikus tud mozogni ez a rendkívül sok tagból álló csapat, amely dinamizmus színté is magával ragadta és vitte az elejétől kezdve. Ezt **Perényi Balázs** is hihetetlennek tartotta: a 26 személyt, aki mozgatja az előadást. **Krizsán Szilvia** már inkább civil emberből szólt meg, aki nagy örömet fejezte ki azok a kupusziniak iránt, akiket újra látott a színpadon, személyesen szólította meg a szereplőket, barátként beszélgetett velük, dicsérte a játékot, az éneket. A rendező kiemelte, hogy vannak olyanok a csapatban, akik 15-16 évnek ezelőtt álltak utoljára színpadon, és most tértek vissza.

A díszletváltásokról. **Balázs** kiemelte a zeneszámok közötti díszletváltások kiválóságát. „Egy svunggal megtörtént minden”. Megjegyezte, hogy a díszletváltás akkor a legjobb, ha jelentés kapcsolódik hozzá. Ezt élte meg akkor, amikor a rendőrök pakoltak, hiszen ekkor felerősödött benne az

előadás krimi szála. Erre **Szilvia** is rákapcsolódott, hiszen benne is ugyanez fogalmazódott meg, hogy milyen többlet-jelentéssel bír a történet, amikor valamelyik szereplő „díszletezik”. Például a pakoló rendőrök a rendszer hétköznapi emberének életébe való beleszólást jelentették számára, érzékelte azt a nyomást, ami az átlagembereken van. Úgy fejezte ki magát, hogy „más is elkezdett nevetni, nem csak azon, ami történik”. A rendező kibontotta a gondolatot, elmesélte, hogy tulajdonképpen a rendőrök a díszletmunkások, és ők is a főpróbán szembesültek ezzel, amikor először viselték a kosztümöt, de ezen már nem tudtak változtatni. **Szilvia** arra bízta őket, hogy inkább használják ki és erősítsék fel, mint hogy változtassanak rajta. **Balázs** azt javasolta, hogy mivel ez az előadás teljesen egyben van, ezért itt már ne változtassanak, de a későbbiekben próbálják meg ennek a jelentéstöbbletnek a lehetőségét kihasználni, azt, hogy a díszletezés a cselekmény építőjévé válhat.

A koreográfiáról (koreográfus: **Tót Zsaklina**). **Balázs** kiemelte, hogy a koreográfiák azért nagyon jók ebben az előadásban, mert segítik a dalt és az abban kifejezett tartalmat, és hogy a mozgás pont annyi marad, amennyit a színész és a karakter magabiztosan birtokol. A zenés színházban az ének nem dalbetét, hanem a viszonyrendszer másfajta megfogalmazása, a dalban ugyanis történik tovább a cselekmény, a dal a cselekmény része és nem egy zárt betét, a színész máshol tart a dal elején, mint a végén. Kiemelte, ahogy **Hermina** is az elején, hogy remek választások voltak, a dalok kapcsolódtak a cselekményhez. **Balázs** azt is megemlítette, hogy a két férfi-főszereplő (**Zsivu Péter** és **Molnár Oszkár**) mennyire felszabadult volt testben is, hogy mennyire mertek és tudtak gesztikulálni, hogy egy-egy kifejezés mennyire átjárta a testüket is. A felszabadultságban segít a dal is, hiszen az

énekekben felszabaduló színész a prózába is át tudja ezt vinni. Ez lendületet ad.

A *tempóról*. **Balázs** szerint mindenki helyén van az előadásban, mindenki remekül dolgozik a saját alkataból, humorából, színészi egyéniségéből. Szerinte nem történt „félreosztás”. A színjátékkal kapcsolatban a ritmust említette, amely sokszor megtört az előadás során, mivel a színész sokszor torpan meg egy mondaton belül. A magyar mondat szinte mindig egy lendület, a hangsúlyos, jelentésszavak előtt nem torpanunk meg, nem a szót, hanem az egész mondatot hangsúlyozzuk. Így lehet a partnerekhez jobban kapcsolódni és a jeleneten belüli tempó is így állhat be. A megtorpanás annak lehet a következménye, hogy a próba folyamán az erős gondolatosságot a színész először szövegben próbálja megoldani, kihangsúlyozza magának, hogy megmaradjon a szöveg mondandója. Ezt később érdemes elhagyni, hogy ne legyen megtorpanás. Ilyen az előszó is, amely már a megszólalás előtt „elmondja” a szöveget. A vígjátéki, bohózáti szövegek nagyon erős ritmikával szólalnak meg és egymásra kapcsolódnak, amelyhez szükséges betartani a ritmust. Ha ez megtörténik, akkor még magasabbra lehet építkezni. **Balázs** elmondta, hogy egyébként már így is remekül építkeznek egymásból a szereplők, de érdemes lendületesen átfogalmazni egy-egy jelenetet.

Hermina ezt megerősítve arról beszélt, hogy a nagyvolumenű darab, amely több mint két órán át kell, hogy lekösse a néző figyelmét, muszáj hogy még tempósabb legyen, főleg a vége felé, mert akkor már könnyen „kilyukadhat” az előadás. A végén érdemes a szövegben sűríteni, ugyanis egy-

egy dal felviszi a jelenetet, de a prózai résznél kifulladásig. Természetesen egy szerelmi jelenetnek nem lehet ugyanaz a tempója, mint a rohanásnak, de ezeken belül is lehet az információkon rövidíteni, a replikákat egymásra tolni, hogy még határozottabban tudjon a végén elszállni a darab. Fontos, hogy verbális szinten kell a darabot felgyorsítani, mert a végén verbális poén van és nem egy nagy finálé.

A *karakterekről*. **Szilvia** is **Balázs** is arról beszélt, hogy mennyire szerették a karaktereket, hogy egészen és jól felépítettnek érezték őket, szinte várták, hogy egy-egy szereplő visszatérjen, de jó volt, hogy folyamatosan új és izgalmas figurák jelentek meg az előadásban. **Balázs** kiemelte, hogy tehetségben és érdekes egyéniségben gazdag a társulat. Példának azt a jelenetet említette, ami csak azért került bele, hogy át tudjanak öltözni a férfiak. Ez a betétszám a cselekményt nem viszi ugyan előre, de a jelenet remek, jó ritmussal, pedig akár lehetne unalmas is, mert ugye pont a nagy színpadi átöltözést várhatja meg. Nem terhes a jelenet, hanem kifejezetten szórakoztatóak a figurák. És aztán megtörténik a bombasztikus belépő.

A *megoldásokról*. **Balázs** kiemelte, hogy jó, sokszor po-fátlanul jó megoldások voltak. Ilyen például a csónakázós jelenet, hiszen a tenger illúzióját megteremtteni a színpadon, lehetetlen – vagyis így lehet. **Szilvia** az autós megoldást imádta, hogy csupán egy kormányt fogva jöttek be a színpadra.

A *kupusziokról és a filmről*. **Balázs** végszóként elmondta, hogy nagy diadal az, hogy az előadás felül tudja írni a filmet, amit szinte mindenki ismer. Önmagában érvényes tudott lenni a játék, és a dalok is nagyon jók, viszik az egészet.

„A zenehasználatban valami szóróestőkö profizmus van.”

Kovács V. Sára

Örült szemű Nők a színpadon

A zentai Kex egyesület zsűrizése

Szép és kemény munka áll a Kex mögött. A kísérletezés jellemzi a társulat előadásait, akik már évek óta visszajáró vendégei a Találkozóknak. A két lányt (**Kiss Izabella** és **Graca Beáta**) több diákszínjátszó csapatban láttuk már, most kipróbálhatták, hogy egyedül hogyan állnak helyt a színpadon. A darab érdekessége, hogy létezik egy kétnyelvű, szerb–magyar változat is, amely 6 történetet tartalmaz. Itt most kettőt láthattunk ebből, a második és az utolsó jelenetet. **Aldo Nicolai** olasz szerző erős gondolatiságot fűz darabjai köré, nézzük, a zsűri hogyan vélekedett a megoldásokról.

latban, hogy mennyire előzze meg a szereplő megjelenése a végállapotot. Tehát, ha első pillanatban látom, hogy ilyen formán van elkenődve a rúzs, akkor tudom, hogy egy megbomlott nő meséli el a történetét és a megbomlás folyamata nem előttünk zajlik.

Képiségében erős a darab. Tényleg elborította a színpadot a fehér vatta, mint ahogyan a házat a darabban a fehéregér. Ebbe rengeteg belefér, tulajdonképpen burjánzik ez az ipari mennyiségként felfogott egér. Hibátlanul mondják a lányok a szöveget, érdekesen, magától értetődően teremtenek kommunikációt a nézőtérrel.

Perényi Balázs gondolatai: Nagyon szépen dolgoznak a színészek, hiszen figyelek rájuk végig, értik, amit mondanak, jól hangsúlyoznak, van jelenlétük. Mindig érdekel, hogy mi lesz a történetben. Valahogy ezek a monodramák olyanok, mintha egy embert fejtenék meg, aki elkezd magáról beszélni, mi pedig szeretnénk megismerni, mögé nézni, látni hogy ki ő valójában. Van egyfajta pszichológiai nyomozás, egy személyiségfeltárás a darabban. A lányok értékesen tartják a figyelmemet. Az első néhány akció eligazít abban, hogy tulajdonképpen mi történt, összerakom a történetet. Az mindig jó, ha a nézőnek van egy kis dolga, ha nincs minden kimondva, hanem bennem születik meg az előadás. A másodiknál is jó ez, bár amin gondolkodnék a másodikkal kapcs-

Vitatnám a zenehasználatot, hiszen minél emblematicusabb a zene, annál veszélyesebb, ezek szinte kulcszenék. A „Most múlik pontosan” és a „Kezdtetek el élni” is egészen biztos, hogy az elmúlt évek legfontosabb zenéi, az embereknek saját történetük van velük. Bár ez lehet, hogy csak az én mániám, én nem szeretem az agyonhasznált zenét alkalmazni, veszélyesnek tartom. De nagyon örültem az előadásnak, szép munka!

Krizsán Szilvia impressziói: Színészilleg szerettem mindkettőtöket... Nagyon örültek vagytok, és az az igazság, hogy nekem bármennyire Iza az örültebb, mégis inkább Beában mutatkozik ez meg. Ebben az a félelmetes, hogy akkor örült a nő leginkább, amikor egy pillanatra visszakapcsol az esküvői ruhához, akkor van olyan érzésem, hogy ez nem

ugyanaz az ember, mint aki addig beszélt, és színészileg is olyan érzésem van, mintha két külön karakter lenne. De amikor a férje hangján beszél, vagy az esküvőről szól, akkor nem is tűnik akkora hülyeségnek, amit mond, hogy akkor még vidám volt. Ez ilyen skizoid állapot, amit nagyon szerettem, és újságrakást is. Van benne egy erős állapot. Konstans, jó állapot, olyan igazi örület, amitől feláll a szőröm. Az viszont igaz, hogy ahhoz, hogy valaminek nagyobb legyen az effektusa, csellel kell elérni – például ha meg akarod ríkatni a nézőt, akkor teljesen más irányba kell először mozdulnod. Nem abból kell indítani, hogy örült vagy, hanem hogy szerethető, kiszámítható. Számomra akkor hat valami, ha be vagyok csapva, ha nem veszem észre, hogy valami baj van a másiknál. Színészileg nagyon szerettem, két nagyon jó alakítást láttam.

G. Erdélyi Hermina meglátásai: Én bevallom őszintén, hogy szívesen megnéztem volna mind a hatot (**Szilvia** közbevágott, hogy ő is!), illetve ha nem is lehetett volna, akkor a két lányt láttam volna a hat másik szituációban, mert olyan jók voltak a sajátjaikban, hogy szívesen néztem volna őket még... és még és még és még...

Nagyon tetszik ez a lecsupaszított kis tér, ami igazából még a fényel is be van szűkítve, és untig elégnek is érzem.

Nagyon szerettem mindkét karaktert. Nekem is elkezdett motoszkálni az a fejemben, hogy biztos majd valami visszautalás lesz arra, hogy miért van Iza sminkje így, azt hittem, hogy lesz majd valami cselekmény vagy visszacsatolás, amivel megkapom a választ. Tényleg egy erősen bomlott idegállapotú nő jelenik meg és ki sem fejtja a saját történetét.

Szilvia közbeszólt: Bár azt a jelenetet meg szerettem így, amikor a képkeretben megjelent az arc, csak ugye az egy rövid jelenet, ez viszont tovább tart.

Hermina folytatta: ...de azért tudom ezt elfogadni, hogy így történt, mert a másik is kissé bohócszerűen van megkarakterizálva, ezért azt gondolom, hogy mégiscsak jó ez. Tehát először ez jutott eszembe, aztán viszem előleg elfogadtam a felépítést. Tetszenek ezek a beesett szemek, amitől ilyen szigorú és összeaszott lesz az arc. Erőteljesnek érzem mindkét figurát, hiszen nagyon minimálisak a cselekvések, de egy idő után olyan örület van a szemetekben, hogy az hihetetlen.

Szilvia: Én például azért szeretem, amikor elkezdesz (Izabella) vattát rakni, mert az én fejemben úgy megy tovább a történet, hogy ott, ahol már most vagy, ott nincs egy szál egér sem, de mégis kellene oda. Mintha a hiányérzet miatt pakolnád a vattát.

Az előadás rendezőjétől, **Döme Zoltántól** megtudtuk, hogy szerették volna elhozni a Találkozóra mind a hat jelenetet, de sajnos a többi lány nem ért rá, máshol játszottak. Két rendező (**Branko Vučetić** volt a szerb nyelvű rész rendezője) foglalkozott a jelenetekkel, teljesen függetlenül egymástól, majd az utolsó két hétben találkozott a 6 történet, akkor is kerültek egymás mellé.

Hermina a kettővel rövidnek tartotta a darabot (35 perc), szívesen nézte volna még, legalább a harmadik magyar történetet szerette volna látni, bár szerinte még akkor is maradt volna hiányérzet, hogy nem látta a többi. **Herminában** egészen hatott a két történet is, teljes egészésként funkcionált, csak szerette volna tovább nézni.

Kovács V. Sára

A bulikultúra radikalizmusa

A Fabula Rasa Színhátszó Grund East Balkán c. előadásának zsűrizése

Mi is az az *East Balkán*? Mi is a budapesti West-Balkán szórakozóhely tragédiája? Hogyan tud a tömeg gyilkolni úgy, hogy nem is tud róla? A mai tinédzserek szórakozási módjai, a tömegnyomor vonzasköre, és egy lány, akit szó szerint agyontaposnak. Hát erről szól Tasnádi István *East Balkánja*, mely megtörtént eseményeken alapul. S hogyan dolgozták fel ezt a fabulások? Erős vizuális hatásokkal. Hogy mit mondott erről a zsűri? Lássuk!

Perényi Baláznak, a zsűri egyetlen férfitagjának az előadás 90%-osan tetszett. Volt egy négyperces rész, mely 0%-os értékelést kapott, a többi pedig 95%-ra értékelődött, viszont arról a bizonyos négy percről nem a szereplők tehetnek, hanem a szerző. Ugyanis Perényi szerint Tasnádi motívumot csinált a halálból, ami szerinte nem szerencsés dolog. Ez a tragédia megtörtént, és a tragédiához, más gyászához nem férhetünk hozzá, hiszen a színház fikció. Ebben az előadásban azonban olyan érzésünk van, mint ha a szerző marketing fogásként használná a halált. Ezen felül viszont igen imponáló az a fajta közösségi színjáték, amit láthattunk. Amikor megértve egy témát tényleg együtt közöl valamit a csapat. Mindenki megjelenik ebben a darabban egyenként is, mindenkinek van arca, de mégis megjelenik a közösség is. Perényi jóféle utakat járt meg az előadást nézve. Az is értékelendő, hogy sok mindent elkerülnek, ami teátrális probléma a bulikultúra bemutatásakor. Ilyen lehetne az úgynevezett bátorságpróba, hogy

most épp azért is odab*szunk, és megmutatjuk, hogy mit merünk megtenni a színpadon, aminek egyébként semmi célja nincs a megmutatáson kívül. Az előadásban viszont mindennek volt célja, hiszen látszik, hogy a színjátszók erről beszélnek, gondolkodnak. Ugyanakkor az sem történt meg, hogy távol tartották maguktól a problémát, hogy ne keveredjenek bele. A színházban mindenkinek más a tánc, mindenki más miatt fontos. Ez azért nagy erénye ennek az előadásnak, mert a felszínen azt látjuk, hogy hogyan rántja be egyik a másik fiatal a bulikultúra radikalizmusába, vadságába – a minél előbb berúgni és csinálni elvbe –, a mintának való megfelelni vágyásba, mélyen viszont a kiszolgáltatott, szegény, remegő áldozat jelenik meg. Ez valójában nem is durvulás, hanem néma sikoly. Szép az előadás zenei szerkezete, jól csinálják a fiatalok a bulit, velőt rázó a dühöngés színrevitele, viszont ehhez képest a lassítás nem olyan jó, mert nincs megfelelő ereje. Az is nagyon rendben volt végig, hogy osztott szereposztással dolgoztak, hogy többen játszottak bizonyos szereplőket. A tolongás is nagyon jól volt ábrázolva. Mégis aztán a mécses és gyász annyira konkrét, hogy visszarántja az egészet. A vége viszont igazán izgalmas rendezői gondolat: amikor a borzalom után kimennek és egy másik helyen folytatódik tovább az

egész történet. Összevetve Baláznak mély és erős élményt nyújtott az előadás.

Krizsán Szilvia szerint: az mindig jó érzés, ha rengeteg fiatal van együtt a színpadon. A közönséget váró kezdő tornagyakorlat nagyon jó, habár nem tudta, hogy mi is akar lenni. Greguss Zalán elmondta, hogy a Szabadkai Gyermekszínházban járt egy orosz koreográfus, és megkérte, hogy tartson egy foglalkozást a fiataloknak, s ez került bele az előadásba. Krizsán ennél a csoportnál is kiemelte, hogy reméli, kerülnek ki majd profik ebből a társulásból is. Krizsán anyaként viszonyulhatna máshogy is a témához, de ez nincs így. Elmesélt egy személyes történetet is ennek kapcsán: amikor megszületett a lánya, akkor mondta a férjének, hogy milyen szörnyű lesz majd, ha kamasz lesz, és elkezd bulizni járni, és a szülők pedig sík idegek lesznek emiatt. A férje erre csak annyit reagált, hogy ez azért nem pont így lesz, mert a következőket fogja mondani a lányának: Cicám, ha majd jössz hazafelé a városból, akkor gyere be a Művészkлубba, és hozd haza anyádat is. Szilvia tehát nem idegenkedett ettől a témától, ugyanakkor a bulikultúrából származó személyes élmények hiánya miatt másként néz bizonyos dolgokat az előadásban. Ilyenformán Tasnádi szövegével neki nem négy perc időtartamig volt gondja, hanem szinte az egészszel. Nem azt kritizálta, ami a színpadon történik, hanem magát a történetet.

G. Erdélyi Hermina szerint: ez mégiscsak egy nagyvárosi történet, s egy nagyvárosban komoly százalékban van esély arra, hogy egy fiatal így él. Hermina kiemelte, hogy minden megszólalás, minden apró történet nagyon igaz és hiteles volt, nem volt benne

mesterkéltég, sőt olyan érzése volt az embernek, mintha ez mindenkinek a saját története lett volna. Az, hogy kivetítve látjuk nagyban az arcot, hozzájárul ahhoz, hogy a kivetítőn – ami fizikailag sokkal messzebb van tőlem, nézőtől, mint a valóságos személy – minden apró rezdülést látunk. A színpadon a testtartást látjuk, a kivetítőn pedig ugyanannak a személynek az arcát nagyban. Ez egy meghasonuló élmény. Hermina szereti azt a fajta színházat, ahol vetítések folynak, még akkor is, ha sokan támadják ezt. Hermina a sorbaállós részeket tartja hosszúnak, ilyen kétszer van az előadásban. Azért lehet ez hosszú, mert a megbeszélésen kívül semmi más nem történik ilyenkor. A vonatos jelenetnél kicsit megjegyezt: túl lassan indult meg a cigi körbe, de a végére kapott egy hatalmas energiát, s az ember velük együtt bulizott.

H. Lódi Andi arra volt kíváncsi, hogy Szabadkán az április 6-i előadás után hogyan sikerült az a beszélgetés a nézőkkel, amit **Ricz Dencs Tünde** mentálhigiénés szakember moderált.

A rendezők elmondták, hogy hasznos volt, mert szülők, tanárok, diákok és a színjátszók is részt vettek rajta. A legbátrabb hozzászólók a színjátszók voltak, akikre rácsatlakoztak a szülők is. Felállt a szülő-gyerek igazának ellentéte: mindenki bizonygatta, hogy neki van igaza, de mindenki meghallgatta és megértette a másikat. Legalábbis bunyó nem volt, de hogy utána otthon mi történt, ezt senki sem tudja... Krizsán erre annyit reagált, hogy egy ilyen téma így, egy ilyen beszélgetéssel kerek.

Perényi a beszélgetés végén hozzátette még azt, hogy rengeteg diákelőadást nézett már meg idén Magyarországon, viszont ez a csoport egyike a legeredetibb és legjobb csoportoknak, ami létezik ebben a műfajban.

Kiss Anita

Ma a találkozó színpadán

A szünet után folytatjuk

Könnyezés és elfogadás. Legalábbis ezt várjuk a felhozatal alapján ma. Könnyezés. Nem, ne gondolja a kedves néző, hogy melankólikus vagy rezignált lesz a hangulat. A kisorosziak és a szajániak két fergeteges vígjátékot hoztak. Készítsék a rekeszizmokat és a könnycsatornákat! A napot mégis a magyarkanizsai Fény-Bárkások nyitják, akik kapcsolatot teremtenek közöttünk és fogyatékkal élő társaink között. S akik ma már megtartottak egy foglalkozást erre a témára.

Április 14., csütörtök, 16.00 óra, színházterem

EGYÜTT VELED – ÉRTÜK; ÉRTELMI ÉS
TESTI FOGYATÉKOSOK ÉRDEKEIT VÉDŐ ÉS
SEGÍTŐ EGYESÜLET, FÉNY-BÁRKA TÁRSULAT,
MAGYARKANIZSA

Közösségünk több, mint tíz éve keresi a kapcsolatot, és építi a hidat az átlagpopuláció és a fogyatékos emberek között. A világot jelentő deszkákön fogyatékoságuk ellenére ma már otthonosan mozognak a szereplő fiatalok és felnőttek. Játsszanak... Játsszunk... A fogyatékosok világnapja alkalmából szervezett rendezvényeken, közéleti szintű ünnepeken, művészeti vetélkedők megnyitóján már többször nyílt alkalom a szereplésre. Örülünk, hogy most itt lehetünk.

A magyarkanizsai Együtt Veled – Értük; Értelmi és Testi Fogyatékosok Érdekeit Védő és Segítő Egyesület, Fény-Bárka társulata bemutatja:

Időtlenek (15')

Performance

Szereplők:

- Andrea – Beszédes Andrea
- Timi – Dongó Tímea
- Lívia – Engi Lívia
- Slavica – Fehér Slavica
- Károly – László Károly
- Robi – Vásár Róbert
- Laci – Váradi László

Rendezte: Mácsai Mónika, Oláh Tamás

Technikai munkatárs: Mácsai Máté

Április 14., csütörtök, 17.00 óra, színházterem

ADY ENDRE MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET DRÁMAI
CSOPORT, SZAJÁN

Az 1948-ban alakult szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület már a megalakulásától kezdve igyekezett összegyűjteni a művelődést kedvelő személyeket és építeni Szaján művelődési életét. Már a kezdetekben megalakult az egyesület Drámai csoportja és sikeresen tartottak előadásokat a faluban, vendégszerepeltek a környező falvakban és vidéken, a későbbiekben pedig több községi és körzeti szemlén is részt vettek. Az egyesületben ma mintegy 200 ember tevékenykedik, több szakkör keretein belül (néptánc csoport, drámai csoport, asszonykórus, moderntánc csoport, hagyományápolók...). Az Egyesületnek jelenleg is a művelődési élet ápolása a fő célja (főként a népzene, néptánc, irodalom és színjátszás területén) a falu magyar ajkú polgárai számára, valamint a tehetséges személyek képzése, nevelése és felkutatása.

A társulat hivatalos díjai a Találkozón:

2013 – Garay Béla-díj a közösségteremtő tevékenységért, valamint a diákzsűri különdíját is elnyerték A narancs c. előadásért

A szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportja bemutatja:

Ray Cooney:

A miniszter félrelép (90')

Vígjáték

Szereplők:

- Vitt Péter, miniszter – Nagy Aleksz
- Galamb Sándor, a miniszter személyi titkára – Kormányos Ádám
- Vitt Panni, a miniszter felesége – Muntyán Ramóna
- Marosi Tünde, az ellenzék titkárnöje, a miniszter szeretője – Beszédes Klementina
- Marosi Róbert a titkárnök férje – Beszédes Roland
- Bakai Béla, magán detektív – Zsigovity Tamás
- Jakab Bella, ápolónő – Fehér Heléna
- A szállodaigazgató – Zombori Róbert
- A szobapincér – Erdei József
- A szobalány – Zsigovity Tünde

Rendezte: Nagy Aleksz

Súgó: Beszédes Attila

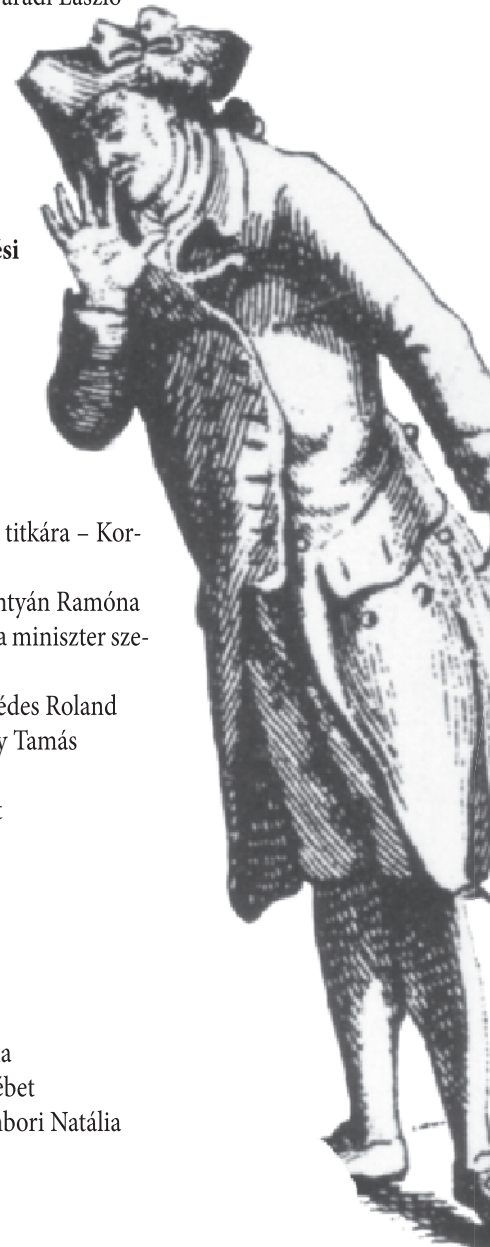
Beszerező: Benyócki Sára

Jelmezek: Benyócki Sára, Lukity Anna

Díszlet: Tóth András, Mészáros Erzsébet

Munkatársak: Zombori Renátó, Zombori Natália

Plakát, fényképek: Lábadi Zoltán

Ma a találkozó színpadán

Április 14., csütörtök, 19.30 óra, színházterem

TESTVÉRISÉG-EGYSÉG MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET,
KISOROSZI AMATŐR SZÍNJÁTSZÓ CSOPORT,
KISOROSZ

A kisoroszi amatőr színjátszó csoport már 1913 óta koptatja a színpad deszkáit. Az első színdarab, amit bemutattak, Tóth Ede *Falurossza* című népszínműve volt. Azóta a társulat tagjai cserélődtek, változtak, de a lelkesedés töretlen maradt. A tavalyi év kivételével eddig minden színjátszó találkozón részt vettek, és az idén újabb lendülettel, új amatőr színészekkel, és egy teljesen új rendezővel vágnak neki a találkozásnak.

A csoport hivatalos díjai a Találkozáson:

1996 – Magyar Piri-díjban részesült Csúszó Judit

1997 – Ferenczy Ibolya-díj Balázs Mártának, ez év legjobb női főszereplőjének, valamint Közönségdíjban is részesült a csoport

1999 – Szántó Róbert-díj Talpai Zsuzsannának a legszebb színpadi beszédért

2001 – Garay Béla-díjban részesült a csoport, valamint Németh Mónika Magyar Piri-díjat érdemelt ki

2004 – Szántó Róbert-díjat vihetett haza a csoport

2007 – A zsűri különdíja az egyéb kategóriában elért teljesítményért, azaz Petrik Pál-díjat kapott a legjobb jelmezért, kellékért, látványért és díszletért Pócik József, a kisoroszi Testvériség-Egység Művelődési Egyesület Friedrich Dürrenmatt: *A meghívott halál* című előadás hangjátékának kiváló színpadi adaptálásáért

2008 – Pataki László-díj Görgy Gábor *Fejek Ferdinándnak* c. előadásáért, valamint Ferenczy Ibolya-díjban részesült Németh Mónika, Zsuzsa szerepéért

2011 – Szilágyi László-díjat érdemelt ki Radics Ignác Sakini szerepéért John Patrick: *Teaház az augusztusi holdhoz* c. előadásban nyújtott alakításáért, valamint a zsűri különdíját is hazavihették a legjobb, legötletesebb díszletért, kellékért és jelmezért, és a zenéért

2014 – Magyar Piri-díjat nyert Lőrinc Tiana a *Világtalanok* c. előadásban nyújtott szerepéért

A kisoroszi Testvériség-egység Művelődési Egyesület, Kisoroszi Amatőr Színjátszó csoport bemutatja:

Kéri Ferenc:

Meghalsz, Banya! (55')

Vígjáték

Szereplők:

- Bendegúz, a tehénpásztor – Lázár Ervin
- Bakter – Tombác Imre
- Patás, lókupec – Berta Attila
- Banya, a bakter anyósa – Fehér Zsuzsanna
- Csámpás Rozi, a Patás felesége – Kocsis Diána Csilla
- Julcsa, fiatalasszony – Nyári Enikő
- Bözsi, Julcsa lánya – Fehér Martina
- Tihamér, Julcsa párja – Fehér Géza
- Csendőr 1 – Bálint Mórió
- Csendőr 2 – Ács Filip

Rendezte: Kocsis Diána Csilla

Kellékes: Fazekas Andrea

Súgók: Ács Piroška, Csorba Mária

Holnap a Találkozó színpadán

Figyelem! Ismét műsorváltozás!

A holnapi hajdújárás Hinga Művelődési Egyesület Éjjeli Pávaszem csoportjának Anton Pavlovics Csehov Három nővér c. előadása elmarad! Akik viszont velünk lesznek: a temerini Vándor Bábszínház, akik osztálytermi előadást hoztak hozzánk, a topolyai Mara Amatőr Színház ismét Körmöci Petronellával dolgozott, akik most Kucsov Borisz, a Szabadkai Kosztolányi Dezső ifjú színészének drámáját készítették el. És lesz itt még két előadás a zentaiaktól, melynek rendezői a Zentai Magyar Kamaraszínház szintén fiatal színészei. Kíváncsian várjuk, mit produkálnak holnap a fiatalok!

Április 15., péntek, 10.10 óra,
Petőfi Sándor Általános Iskola

VÁNDOR BÁBSZÍNHÁZ, TEMERIN

Garbac Sarolta – Tóth Livia:
(I)gazság (45')
Osztálytermi előadás

Rendezte: Garbac Sarolta – Tóth Livia

Az előadásról: Mátyás király történeteit dolgoztuk fel egy gyermekelőadáshoz, mikor elkezdjük továbbgondolni az igazság fogalmát, boncolgatni, mit is jelent, kinek az oldalán is áll manapság. Ehhez alkottunk egy történetet, mely a Korvinusz általános iskola folyosóján zajlik. Két diák, Lúzer/Lázár és Jack/Jani mindennapos küzdelme a kiindulópont, de a konfliktust megoldani köteles igazgatónőre több oldalról is nyomás nehezedik. Az elfogult anyuka megjelenése, a befolyásos politikusszülő telefonhívása, az oktatási minisztérium megszorításai alakítják a döntést. Mindeközben az egyes szereplők nemcsak egymással, de önmagukkal is konfliktusba keverednek, s ilyenkor Mátyás király (az előadás egyetlen bábja), aki eddig mint szobor magasodott a szereplők fölé, megelevenedik és az egyetemes igazság képviselőjeként kürtöli világgá véleményét.

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 15., péntek, 16.00 óra, színházterem

MARA AMATŐR SZÍNHÁZ, TOPOLYA

Kucsov Borisz:

A bánsági samuráj (80')

Ironikus hangvételű fikciós tragikomédia

Rendezte: Körmöci Petronella

Az előadásról: Szamurájok vagy samurájnak álcázott emberek, magukat japán gésának kiadó bosszúálló ikerpár és más furcsa események borítják fel egy kis bánsági falu mindennapjait és a környékbeli médiát. A meghökkentő, hol kegyetlen, hol mulatságos történet a híres japán samurájfilmek stílusát, fordulatait felhasználva és gyakran szinte bohózzati helyzeteket teremtve meséli el, hogyan működne egy samuráj kalandfilm sztorija egy isten háta mögötti vajdasági faluban.

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 15., péntek, 18.30 óra, színházterem

A ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ
DIÁKSZÍNHÁTSZÓI, ZENTA

Reginald Rose:

Tizenkét dühös ember (85')

Dráma

Rendezte: Nešić Máté

Az előadásról: Egy örök klasszikus. Mi történik, ha tizenkét egymás számára ismeretlen ember döntéshelyzetbe kerül?

Vajon a vádlott bűnös vagy ártatlan? Élet vagy halál? Mi alapján döntünk? Mi a valóság, mi a képzelgés? Személyes frusztrációk, szimpátia, ellenszenv, annyi minden közrejátsszik. Tudok-e észszerű döntéseket hozni egy ilyen helyzetben? Ebben a drámában a világgal szembesülünk – egy szobába zárva.

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 15., péntek, 21.00 óra, színházterem

A ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ
DIÁKSZÍNHÁTSZÓI, ZENTA

Háy János:

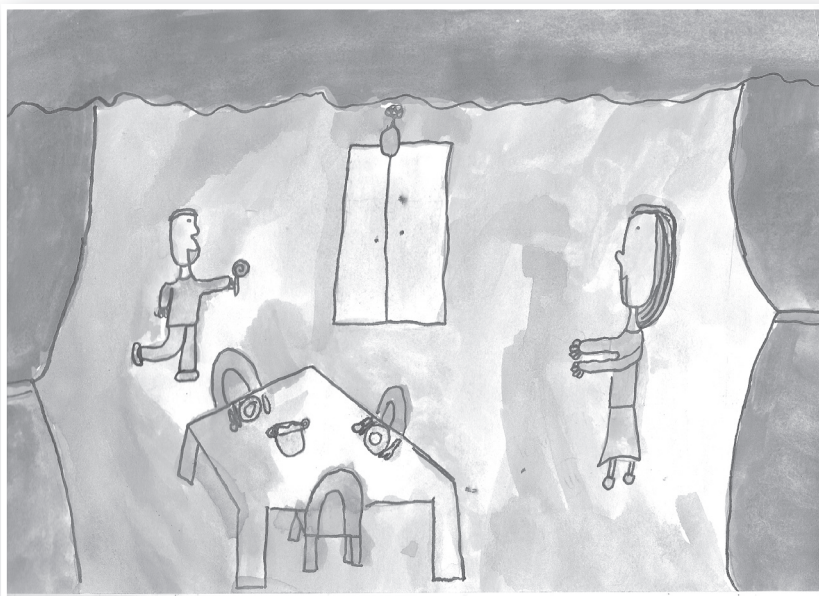
A bogyósgyümölcskertész fia (60')

Tragikomédia

Rendezte: Lőrinc Tímea

Az előadásról: Na most, van ez a bogyósgyümölcskertész. Ennek a bogyósgyümölcskertésznek van ez a fia. Na most, ez a fiú először elmegy rókára vadászni, aztán gimibe a nagyvárosba. Ott aztán beleszeret a Napba, utána meg egy valódi lányba. Aztán lesz egy rockzenekara, az Originál Láger. Ez a fiú nem tudja, milyen irányba kell menni, mit is keres itt különben. Ez a fiú reménytelennek tartja a világot, amin még Jimi Hendrix sem tudott változtatni. Ez előtt a fiú előtt ott a nagyvilág, és még sincs előtte semmi. Na most, ilyenekről szól ez az előadás. És lehet rajta nevetni, még az ember könnye is kicsordul tőle. Vagy azért, mert sírni kell.

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Kiss Petra, 3. osztály

A színház

A színház egy remek hely, ahol mindennek és mindenkinek megvan a maga szerepe. A színészek sokszor akár hónapokig is tanulják a saját szerepüket, aminek meg is van az eredménye a bemutatókon, előadásokon. Néha ez a betanult szöveg olyan, mintha az életben történő eseményeket látnánk.

A színházban eljátszhatnak komédiát (vígjáték), tragédiát (szomorújáték). Személy szerint én a komédiáért rajongok. Én ugyan még nem szerepeltem, de már léptem fel szavalással a színpadon. Elmondhatatlan érzés, amikor látjuk a sok embert, egyszerre félelmetes és nagyszerű. Szerintem a színészek is így éreznek.

Remélem mindig lesznek színészek, akik megnevettetnek vagy esetleg megsi-
rattatnak minket, nézőket.

Oláh Dávid, 7. osztály

Nagy Anita, 4. osztály

A XXI. Találkozó szakmai zsűrije

G. Erdélyi Hermina

Szabadkán született. 1991-től 1995-ig az Újvidéki Művészeti Egyetem hallgatója. A diploma megszerzése után több független színházi csoporttal dolgozik Szabadkán, Újvidéken, Belgrádban, Szegeden, Budapesten és Krakkóban. 1999-től a Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának tagja lesz, közben játszik a Magyar Kanizsai Udvari Kamaraszínházban, a szabadkai Gyermekszínházban, a Kosztolányi Dezső

Színházban, Urbán András Társulatában, valamint a Zentai Magyar Kamaraszínház előadásiban.

Fontosabb díjai:

2002 – A Kisvárdai Határon Túli Színházak Fesztiválján színészi díj – *Nem fáj!* (Clara)

2008 – a Kisvárdai Színházi Fesztivál színészi díja – *Szomorú vasárnap* (Helén)

2014 – Az Emberi Erőforrások Minisztériumának díja a Kisvárdai Magyar Színházak Fesztiválján a *Vörös, a Tapasztalt asszony* és *A halál nem bicikli* c. előadásokban nyújtott alakításaiért, az évad legjobb női epizódszereplője a szabadkai Népszínházban

Krizsán Szilvia

Krizsán Szilvia az Újvidéki Színház társulatának tagja, jelenleg az egyik legdíjazottabb magyar színésznő. 1976. június 1-jén született Verbászon. 1995-től az Újvidéki Művészeti Akadémia hallgatója lett. Másodéves volt, mikor első szerepeit kapta immár hivatásosként, harmadévesen már állandó munkaviszonyba került az Újvidéki Színházban. Nem sokkal ezután ő lett a jugoszláv Médeia Végel László *Médeia tükre* című duodrámájában, néhány hónap múlva pedig *Az én Karády* című nagyszerű zenés előadásban alakíthatta éveket a divát, Karády Katalint.

Fontosabb díjai:

2012 – Az Urbán András rendezésében készült *Marat the Sade* előadás kikiáltójának szerepéért Krizsán Szilvia megkapja a Sterija-díjat és a belgrádi Večernje Novosti kritikusaik különdíját is neki ítélték oda.

2015 – A Katona József *Bánk Bán* című előadásában megformált Gertrúdisz rangos díjak és elismerések egész sorát hozta a művésznőnek. A Vajdasági Hivatásos Színházak 65. Fesztiválján és a Pécsi Országos Színházi Találkozón is a legjobb női főszereplőnek járó díjat érdemelte ki, a Čortanovcin megrendezett Novi Tvrdava Teatar nemzetközi fesztiválon ő vehette át a legjobb színésznőt megillető díjat, valamint a magyarországi Színházi Kritikusok Céhe szintén neki ítélte oda a Színkritikusok Díját – a legjobb női főszereplő kategóriában.

Perényi Balázs

Perényi Balázs 1996 óta ír színházi szócikkeket, kritikákat az Ellenfény, a Színház, a Criticai Lapok, a Zsöllye, valamint a Drámapedagógiai Magazin számára. Jelenleg a Színház- és Filmművészeti Egyetem DLA hallgatója. Korábban itt szerzett diplomát drámatanárként és 2010 óta vesz részt előadóként az egyetem színházi nevelés képzésében. Több drámatagozatos iskolában tanított kreatív játékot, színjátékot, drámát, illetve színház- és drámatörténetet. Rendsze-

resen rendez a Káva Kulturális Műhelyben, de dolgozott a Kolibri Színházban, a pécsi Bóbita Bábszínházban, az egrri Harlekin Színházban és a tatabányai Jászai Mari Színházban is. Hosszú évekig a Felvidéken, a MADT indulása óta pedig a Vajdaságban tart tréningeket.

Fontosabb díjai:

1989–2008 Országos Diákszínjátszó Találkozó: hat fődíj, tíz helyezés, 5 rendezői, csoportvezetői díj

2006 – Fődíj, rendezői díj, Garaczi László *Csodálatos vadállatok* című előadásáért a Madách Imre Kamaraszínházi Találkozón, Balassagyarmaton

2009 – Fődíj, Thália Színház Különdíja a Marczibányi Téri Országos Gyermekszínházi Találkozón

IMPRESSZUM

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXI. Találkozásának színlapja

Kiadja a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség

A fedőlapot Pesti Emma munkája alapján Bálint Tibor tervezte

Tördelő-szerkesztő Bálint Tibor

Szerkesztők: Hajvert Lódi Andrea, Kiss Anita, Kovács Vecsei Sára, Telečki Raffai Ágnes, Varga Tamás

2016 április, Magyarcsérnye